

Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип

УНИВЕРЗИТЕТСКИ БИЛТЕН

август 2010 година
Штип

Број 45, 27 август 2010 година

СОДРЖИНА

РЕФЕРАТ за избор на еден наставник во сите звања за научната област трговско право на Економски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	3
РЕФЕРАТ за избор на еден наставник во сите звања за група предмети од областа финансии и сметководство на Економски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	11
РЕФЕРАТ за избор на еден асистент за наставно-научната област ентомологија на Земјоделски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	25
РЕФЕРАТ за избор на соработник во звање асистент за наставно-научната област информатика на Факултет за информатика при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	35

Издавач:
Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип

Главен и одговорен уредник: проф. д-р Саша Митрев
Уредници: проф. д-р Блажо Боев, м-р Ристо Костуранов
Лектор: Даница Гавриловска-Атанасовска
Техничко уредување: Славе Димитров, Благој Михов

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА ЕДЕН АСИСТЕНТ ЗА НАСТАВНО- НАУЧНАТА ОБЛАСТ
ЕНТОМОЛОГИЈА НА ЗЕМЈОДЕЛСКИОТ ФАКУЛТЕТ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ
„ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ” - ШТИП

Наставно-научниот совет на Земјоделскиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип на својата 32. редовна седница, одржана на 2.7.2010 година, со Одлука бр.1802-110/10, формира тричлена Рецензентска комисија во состав:

1. **д-р Душан Спасов**, доцент, Земјоделски факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип (претседател);
2. **д-р Саша Митрев**, редовен професор, Земјоделски факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип (член);
3. **д-р Илија Каров**, редовен професор, Земјоделски факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип (член)

за избор на еден асистент за наставно-научната област *ентомологија*.

Согласно со Законот за високото образование („Сл. весник на РМ“ 35/08), како и актите на Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип, Статутот и Правилникот за единствените критериуми за избор во наставни, наставно-научни, наставно-стручни и соработнички звања, Рецензентската комисија го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

На Конкурсот, објавен на 22.6.2010 година во дневниот весник „Дневник“, за избор на еден асистент за наставно-научната област *ентомологија* се пријави само кандидатката м-р Билјана Атанасова од Струмица.

Врз основа на пријавата и останатите приложени документи, Рецензентската комисија го констатира следното

Биографски податоци

Кандидатката **м-р Билјана Атанасова** е родена на 13 јули 1978 година во Струмица, каде завршува основно и средно образование. Во академската 1996/97 година се запишува на Природно-математичкиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје, на Институтот за биологија, наставна насока. Дипломира во февруари 2002 година и се стекнува со звање **дипломиран професор по биологија**.

Во учебната 2002/03 година се запишува на постдипломски студии на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, на групата Заштита на растенијата, насока Ентомологија, кај проф. д-р Станислава Лазаревска. Предвидените шест испити ги положува со просечен успех 9,50. Магистерскиот труд со наслов „*Фаунистички состав на цикадите (Homoptera: Auchenorrhyncha)*“ го брани на 7 мај 2010 година, со што се стекнува со звање **магистер по земјоделски науки**.

Од 1 март 2002 до 15 февруари 2006 година, кандидатката м-р Билјана Атанасова работи како волонтер во ЈНУ Институт за јужни земјоделски култури - Струмица.

Од 16 февруари 2006 до 30 јуни 2007 година е вработена во ДООЕЛ „Агронаука“ - Струмица.

Од 1 јули 2007 година до денес работи на Земјоделскиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип, како помлад асистент по предметите Ентомологија, Фитофармација (инсектициди), Заштита на градинарски култури, Заштита на полјоделски култури и Ѓубриња и плодност на почвите.

Во текот на работењето, кандидатката активно учествува како соработник – млад истражувач во проектните активности на неколку домашни и еден меѓународен научно-истражувачки проект, а учествува и на повеќе советувања, конгреси и специјализации во земјава и во странство.

Наставно-образовна дејност

Во текот на досегашната наставно-образовна дејност, кандидатката м-р Билјана Атанасова ги спроведува вежбите по предметите: Ѓубриња и плодност на почвите, Ентомологија, Фитофармација (инсектициди), Заштита на градинарски култури и Заштита на полјоделски култури на Земјоделскиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип на студентите во Штип и во Струмица. При реализирањето на наставно-образовната дејност, кандидатката учествува како коавтор во оформувањето на 6 интерни скрипти од предавања и вежби по предметите: Ѓубриња и плодност на почвите, Ентомологија, Фитофармација (инсектициди), Заштита на градинарски култури од штетници и Заштита на полјоделски култури од штетници.

1. Душан Спасов, **Билјана Атанасова**, 2009: Ѓубриња и плодност на почвите (интерна скрипта од предавања), Земјоделски факултет, Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип. Скриптата ги опфаќа сите содржини предвидени со предметната програма од предавања.
2. Душан Спасов, Билјана Атанасова, 2010: Ентомологија (интерна скрипта од предавања), Земјоделски факултет, Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип. Скриптата ги опфаќа сите содржини предвидени со предметната програма од предавања.
3. Душан Спасов, Билјана Атанасова, 2010: Практикум по ентомологија (интерна скрипта за вежби), Земјоделски факултет, Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип. Скриптата ги опфаќа сите содржини предвидени со предметната програма од практичниот дел.
4. Душан Спасов, **Билјана Атанасова**, 2010: Фитофармација – инсектициди (интерна скрипта од предавања), Земјоделски факултет, Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип. Скриптата ги опфаќа сите содржини предвидени со предметната програма од предавања.
5. Душан Спасов, Билјана Атанасова, 2010: Заштита на градинарски култури (интерна скрипта од предавања), Земјоделски факултет, Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип. Скриптата ги опфаќа сите содржини предвидени со предметната програма од предавања.
6. Душан Спасов, Билјана Атанасова, 2010: Заштита на полјоделски култури (интерна скрипта од предавања), Земјоделски факултет, Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип. Скриптата ги опфаќа сите содржини предвидени со предметната програма од предавања.

Научноистражувачка дејност

Објавени научни и стручни трудови

Како резултат на досегашната научноистражувачка работа, кандидатката м-р Билјана Атанасова се јавува како коавтор на 18 научни и стручни трудови.

1. **Билјана Атанасова** (2010): *Фаунистички состав на цикадите (Homoptera: Auchenorrhyncha) кај виновата лоза во Република Македонија*. Магистерски труд. Факултет за земјоделски науки и храна, Скопје, 7.5.2010 година.
Трудот е рецензиран, а рецензијата е прифатена од Наставно-научниот совет при Факултет за земјоделски науки и храна во Скопје.

2. M. Ilievski, Dragica Spasova, D. Spasov, **Biljana Atanasova**, M. Georgievski (2010): Production characteristics of Macedonian genotypes soft winter wheat. XV Savetovanje o biotehnologiji, Casak, 26 – 27 Mart 2010 god. Vol. 15 (16): 173 – 177.

Во периодот од 2004/05 до 2007/08 година се изведени испитувања со десет генотипови мека озима пченица (*Triticum aestivum* spp. *vulgare*): *миленка*, *бистра*, *лизинка*, *алтана*, *мила*, *оровчанка*, *олга*, *агроунија прима*, *подобрена оровчанка* и *пелистерка*, при што главна цел на истражувањата е да се одредат нивните производни карактеристики, влијанието на користената агротехника и почвените и климатски услови и да се предложат најдобрите сорти за производство во Република Македонија и регионот. Според истражувањата, најдобри резултати по принос покажале сортите: *агроунија прима*, *мила*, *олга* и *миленка*, кои според авторот, во иднина ќе служат како основен генетски материјал во селекцијата за создавање сорти со висок произведен потенцијал. Овој труд по својата содржина и интерпретацијата на добиените резултати претставува оригинален научен труд, кој е од особено значење за науката и практиката.

3. D. Spasov, Dragica Spasova, **Biljana Atanasova**, M. Ilievski, Cvetanka Arsova (2010): Insect pests at seed wheat in Republic of Macedonia. XV Savetovanje o biotehnologiji, Casak, 26 – 27 Mart 2010 god. Vol. 15 (16): 179 – 182.

Прегледен труд во кој авторот ја прикажува состојбата со најважните штетници кои се среќаваат на семенската пченица во Република Македонија. Испитувањата се вршени во периодот 2007 – 2009 г., на повеќе региони во земјава, при што собраниот материјал е носен во лабораторија каде е тријажиран и детерминиран. Од испитувањата авторот утврдува дека најзначајни економски штетници на семенската пченица во Република Македонија се: *Eurigaster* spp., *Haplotrips tritici* и *Lema melanopus*. Трудот има големо значење за науката, а особено за праксата.

4. Dragica Spasova, D. Spasov, M. Ilievski, **Biljana Atanasova**, R. Kukutanov (2010): Production characteristics of oat in Republic of Macedonia. XV Savetovanje o biotehnologiji, Casak, 26 – 27 Mart 2010 god. Vol. 15 (16): 207 – 212.

Во периодот од 2005 до 2007 година се изведени испитувања со пет популации овес (*популација Кривогаштани*, *популација Требеништа*, *популација Радолишта*, *популација од Бугарија*, *популација Кучевиште*) и три сорти овес (*Рајац*, *Славуј* и *Ловкен*), при што главната цел на истражувањето била да се одредат разликите во нивните производни карактеристики да се препорачат најдобрите од нив за производство во Република Македонија. Според главниот истражувач, највисок принос дала сортата *ловкен* (4366 kg/ha), а исто така принос над 4000 kg/ha дале и популацијата *бугарија* и сортата *рајац*. Овие сорти можат да служат во иднина како основен генетски материјал во селекцијата за создавање сорти со висок произведен потенцијал. По својата содржина и интерпретацијата на добиените резултати, трудот претставува оригинално научно дело од особено значење за науката и практиката.

5. D. Spasov, Dragica Spasova, M. Ilievski, **Biljana Atanasova** (2009): The effect of temperature on appearance of tomato russet mite (*Aculops lycopersici* M.) on tomato and the damages that causes. International Science Conference, “Economic and Society development on the Base of Knowledge” 4th – 5th June 2009 – Stara Zagora, Bulgaria, Volume I, Agricultural science. Plant studies: 231 – 235.

Во овој труд авторите си поставиле за цел да го испитаат влијанието на температурата врз појавата на црвено-кафеното пајаче (*Aculops lycopersici* M.) во летно-есенски турнус на производство на домати и штетите коишто ги причинува. Испитувањата биле извршени во пластеници со површина од 0,1-0,5 ha, во реоните на селата Куклиш, Просениково, Пиперево и Моноспитово. Притоа било констатирано дека високите температури и високата влажност на воздухот во пластениците се една од главните причини за масовна појава на пајачето. Како втора причина за големиот интензитет на појава на пајачето кое

причинува штети со огромно економско значење на тие посеви, авторите ја наведуваат и ненавремената интервенција на земјоделците со акарициди, поради стагнирањето на цената на домотот на пазарот. Трудот претставува оригинално научно дело и е од особено значење за науката и практиката.

6. Dragica Spasova, D. Spasov, **Biljana Atanasova**, M. Ilievski (2009): Results of the examinations of some herbicides used in tomato and pepper grown as summer crops in greenhouses. International Science Conference, "Economic and Society development on the Base of Knowledge" 4th – 5th June 2009 – Stara Zagora, Bulgaria, Volume I, Agricultural science. Plant studies: 226 – 230.

Авторите во 2007 и 2008 година на опитното поле при УГД, Земјоделски факултет-Струмица извршиле испитувања со неколку хербицидни варијанти (Pendimetalin, Trifluralin, Metribuzin и Metribuzin+Quizalofop-p-ethyl) и една контролна варијанта (нетретирана), со цел да ја утврдат ефикасноста на некои хербициди (Pendimetalin и Trifluralin) во уништувањето на плевелите во пиперка и некои хербициди (Pendimetalin, Metribuzin и Metribuzin+Quizalofop-p-ethyl) во уништувањето на плевелите во домати, одгледувани како летно производство во пластеници. Ефикасноста на хербицидите во уништувањето на плевелите во двете години од испитувањата кај сите хербициди и хербицидни комбинации била релативно висока, при што коефициентот на ефикасноста кај најголем број варијанти бил преку 92,0 %. Иако овие пестициди се употребувани во затворен простор (пластеници), кај ниту еден не било забележано фитотоксично дејство. По својата содржина, методолошкиот пристап, добиените резултати, по начинот на обработката и интерпретацијата на добиените резултати овој труд е оригинална научна работа и е од особено значење за науката и практиката, особено при контролата на плевелната вегетација кај овие култури при пластеничко производство.

7. Dragica Spasova, S. Mitrev, D. Spasov, **Biljana Atanasova** (2008): Critical periods of weed competition in cotton. International Scientific Conference, Union of Scientistis - Stara Zagora, 5 – 6 June 2008, ISBN 978-954-93-2944-5, Bulgaria.

Во периодот 2002 – 2003 година, на опитното поле на ЈНУ Институт за јужни земјоделски култури во Струмица, Република Македонија, биле водени испитувања за потврдување на присуството на доцнопролетните плевели на памукот и да се утврдат критичните периоди за нивно појавување и развој. Според добиените резултати се увидело дека присуството на плевели повеќе од три недели по појавата на културата предизвикале значајно намалување на развојот на културата и приносот на влакно. Плевелите кои се појавиле 11 недели по појавата на културата не влијаеле негативно врз приносот на истата. Временскиот период од 11 недели без плевели по појавата на културата се искористило за превенција на значајните намалувања во висината на памукот, неговата биомаса и приносот. Овие резултати индицирале дека треба да се употребат хербициди кои се користат по појавата на културата или и други контролни мерки, до две недели по појавата на културата, за да се избегне значајно намалување на приносот. За поголема ефикасност треба да се користат почвени хербициди кои ќе обезбедат ефикасна контрола врз плевелите за најмалку 11 недели. Трудот претставува оригинален научен труд со особено значење во наука и пракса.

8. Dragica Spasova, G. Vasilevski, D. Spasov, M. Ilievski, **Biljana Atanasova** (2008): Grain yield depending of the growing system at oat in Strumica region. Scientific conference with international participation, Scientific researches. Volume III, part II, 71-77. Kardjali, 1 – 2 October 2008, ISBN 978 954 9634 33 4 Bulgaria.

Во периодот од 2005-2007 година биле изведени испитувања со пет популации овес (*популација Кривогаитани, популација Требеништа, популација Радолишта, популација од Бугарија, популација Кучевиште*) и три сорти овес (*Рајац, Славуј и Ловкен*), кои биле поставени во услови на органско и конвенционално производство. Притоа, општиот

просечен принос на зрно од овес одгледуван во услови на органско производство изнесувал 4450 kg/ha, а во конвенционалното производство 3824 kg/ha. По својата содржина и интерпретацијата на добиените резултати претставува оригинален научен труд кој е од особено значење за науката и практиката.

9. Спасов Д., Митрев С., Спасова Драгица, **Атанасова Билјана** (2007): Појава на болести, штетници и плевели кај пиперката, сорта *куртовска капија*, од расадничко производство до берба. Годишен зборник за заштита на растенијата, Здружение за заштита на растенијата на Република Македонија, Vol. XVIII: 51 – 55.

Целта на истражувањата презентирани во овој труд била да се утврди присуството на болестите, штетници и плевели од расадничко производство до берба на пиперката, сорта *куртовска капија* во струмичкиот регион. Испитувањата се вршени во текот на 2006 година, при што е утврдено присуство на повеќе болести, штетници и плевели, како на расадот, така и од расадувањето па до бербата. Кај расадот била забележана болеста бактериска дамкавост кај пиперката, *Pseudomonas syringae* pv. *syringae*, а од штетниците биле забележани само лисните вошки. Од расадувањето па до бербата, било забележано присуство на следните габни болести: *Phytophthora capsici*, *Verticillium spp.*, *Leveillula taurica*, *Fusarium spp.* и *Alternaria spp.* Од бактериските болести биле застапени: *Xanthomonas campestris* pv. *vesicatoria* и *Erwinia carotovora* subsp. *carotovora*. Било забележано присуство и на некои вируси (*Tobacco mosaic virus* – *TMV*, *Cucumis mosaic virus* – *CMV* и *Alfaalfa mosaic virus* – *AAMV*), но без некое особено значење за културата. Од штетниците биле забележани лисните вошки (Aphididae), совиците (Noctuidae) и трипсите (*Frankliniella occidentalis* и *Trips tabaci*). Од плевелите се сретнале *Galinsoga parviflora*, *Amaranthus retroflexus*, *Portulaca oleracea* и *Echinocloa crus-gali*. Според изложеното може да се каже дека трудот има значење и за науката и за практиката.

10. Спасов Д., **Атанасова Билјана** (2007): Штетни инсекти кај пиперката во струмичкиот регион. Годишен зборник за заштита на растенијата, Здружение за заштита на растенијата на Република Македонија, Vol. XVIII: 56 – 61.

Во овој труд испитувањата се вршени во периодот меѓу 2000 – 2002 на три локалитети во струмичкиот регион, при што е извршена квалитативна и квантитативна анализа на штетната и корисната ентомофауна на пиперката. Детерминирани биле 17 видови од штетната ентомофауна: 10 видови од фам. Aphididae (Homoptera), 2 вида од фам. Thripidae (Thysanoptera), 4 видови од фам. Noctuidae (Lepidoptera), 1 вид од фам. Aleurodidae (Homoptera). Како најзначајни штетни видови од фам. Aphididae утврдени се *Myzus persicae* Sulz., *Aphis gossypii* Glov., и *Aphis nasturtii* Kalt., од фам. Thripidae видот *Thrips tabaci* Lind., од фам. Noctuidae видот *Helicoverpa armigera* Hb. Во испитувањата не се утврдени значајни разлики меѓу реоните во застапеноста на најзначајните видови инсекти.

11. Спасова Драгица., Михајлов, Љ., Илиевски, М., **Атанасова Билјана** (2007): Влијание на хербицидите врз приносот и некои квалитетни својства на сојата. Годишен зборник за заштита на растенијата, Здружение за заштита на растенијата на Република Македонија. Vol. XVIII: 120 – 122.

Во трудот се презентирани значајни резултати за влијанието на хербицидите врз висината на растенијата, бројот на мешунки по растение и приносот на соја. Испитуваните хербициди не влијаеле негативно врз приносот, висината и бројот на мешунки по растение. По својата содржина, методолошкиот пристап, добиените резултати, по начинот на обработката и интерпретацијата на добиените резултати, претставува оригинален научен труд. Трудот е од особено значење за науката и практиката.

12. М. Илиевски, Г. Василевски, Драгица Спасова, М. Ѓеоргиевски, **Билјана Атанасова** (2007): Производни карактеристики на компирот во струмичко за периодот 1999 – 2007 година. Годишен зборник на ЈНУ Институт за јужни земјоделски култури, 2007. Vol. VII: 57 – 68.

Авторите извршиле испитувања на сортните карактеристики на компирот, при што во трудот прегледно биле анализирани одредени елементи на приносот за периодот од 1999 до 2007 година кај голем број на генотипови во струмичкиот реон. Во опсервирањето биле опфатени 11 сорти компир (*Solanum tuberosum*): *Jaerla*, *Agata*, *Latona*, *Lizeta*, *Kondor*, *Desirèe*, *Red Scarlett*, *Agria*, *Vineta*, *Karin*, *Resy* и 59 кодирани генотипови на компир. Притоа било констатирано дека просечниот принос на компир, независно од генотипот, т.е. сортата и годината на испитување, за периодот од 1999 до 2007 година во струмичкиот реон изнесувал 29,3 t/ha. Трудот е концизен и со целосен преглед базиран врз огромен анализиран материјал од областа на клубенестите култури и е од особена важност и дава голем придонес за унапредување на овој сегмент во науката и практиката.

13. М. Ѓеоргиевски, Д. Спасов, Драгица Спасова, М. Илиевски, **Билјана Атанасова** (2006): Компоненти на приносот и принос кај некои F₁ хибриди од домати. Годишен зборник на ЈНУ Институт за јужни земјоделски култури, 2006. Vol. VI: 53 – 60.

Авторите испитувале осум F₁ хибриди домати, од кои седум биле меѓулиниски и се користеле при селектирање и еден комерцијален хибрид *magnus*. Испитувани се бројот на плодови по растение и просечната маса на плодовите како главни компоненти на приносот на домати. Авторите утврдиле дека меѓулиниските хибриди кои се на ниво или подобри од стандардот ќе послужат како почетна основа во понатамошното селектирање кај домати. Трудот е од особено значење и дава голем придонес за унапредување на овој сегмент во науката и практиката.

14. Спасов, Д., Илиевски, М., **Атанасова Билјана**, Ѓеоргиевски, М. (2005): Влијанието на различните типови ѓубрива врз појавата на штетните инсекти кај индустриските домати. Зборник на трудови / 1. Конгрес за заштита на растенијата „Заштита на животната средина и безбедност на храна”, Охрид, 28. 11. – 2. 12. 2005: 27 – 30.

Во овие испитувања е утврдено влијанието на органското ѓубре и други типови на синтетички NPK-ѓубриња врз појавата на штетни инсекти при производство на индустриските домати. Од добиените резултати е констатирано дека употребата на органско или на синтетичко ѓубре може да доведе до зголемување на популациите на штетни инсекти кај индустриските домати. Трудот има научно и апликативно значење, бидејќи врз основа на овие сознанија во иднина ќе се овозможи и правилен избор на количествата и видовите на ѓубриња за посигурна заштита на производството.

15. Илиевски М., Спасова Драгица, Спасов Д., Ѓеоргиевски М., Кукутанов Р., **Атанасова Билјана**, Киров Н. (2005): Влијанието на одредени типови ѓубрива врз приносот на индустриските домати. Годишен зборник на ЈНУ Институт за јужни земјоделски култури, 2004/2005. Vol. IV/V: 47 – 54.

Основна цел на авторите при оваа испитување била да се согледа влијанието на томасфосфат и NPK-ѓубрињата врз приносот на индустриските домати. Опитот бил поставен на опитното поле на ЈНУ Институт за јужни земјоделски култури - Струмица по методот на рандомизиран блок систем во четири повторувања, со големина на опитна парцела од 9,6 m². Најголем просечен принос од 50,01 t/ha од трите години на испитување бил добиен кај варијантата 2, каде е употребено томасфосфатно ѓубре во количество од 900 kg/ha, кој спореден со просечниот принос на контролата е за 9,18 t/ha или 22,48% повисок.

Трудот има научно и апликативно значење, бидејќи, врз основа на овие сознанија, ќе се овозможи правилен избор на количествата и видот на ѓубрињата за добивање на квантитетно и квалитетно производство на индустриски домати.

16. Ѓеоргиевски, М., Спасов, Д., Илиевски, М., Спасова Драгица, **Атанасова Билјана** (2005): Проблематика во производството на семе од пченица во Р. Македонија. Годишен зборник на ЈНУ Институт за јужни земјоделски култури, 2004/2005. Vol. IV/V: 105 – 112.

Во овој труд авторите укажуваат на општествено-економскиот третман на семе-производството во целина, а во него и производството на семе од пченица. Трудот е од особено значење за науката и практиката.

17. Спасов, Д., **Стојанова Билјана** (2004): Испитување на инсектицидните својства на активната материја Tau-fluvalinate врз лисните вошки (Aphididae) кај домати и пиперката. Годишен зборник за заштита на растенијата, Здружение за заштита на растенијата на Република Македонија, 2004. Vol. XV: 225 – 231.

Во овој стручен труд се дадени резултати од испитувањата на инсектицидните својства на активната материја Tau-fluvalinate врз лисните вошки во 2003 година во струмичкиот регион, и тоа на пиперка во заштитен простор, кај индивидуален земјоделски производител, и на домати на опитното поле на ЈНУ Институт за јужни земјоделски култури, Струмица. Активната материја Tau-fluvalinate во концентрација на употребениот препарат од 0,015 % и 0,02 % покажала силно контактено дејство врз лисните вошки и висока активност по третирањето. Според кажаното, трудот има научно и апликативно значење.

18. Спасов, Д., **Стојанова Билјана** (2004): Штетници кај домати како втора култура со посебен осврт на памуковата совица (*Helicoverpa armigera* Hb). Годишен зборник за заштита на растенијата, Здружение за заштита на растенијата на Република Македонија, 2004. Vol. XV: 217 – 223.

Целта на овие испитувања била да се согледат и да се утврдат штетниците кај домати како втора култура во текот на производната 2003 година во струмичкиот регион. Во текот на испитувањата било регистрирано присуство на повеќе штетници, како *Muzus persicae*, *Trialeurodes vaporariorum*, *Frankliniella occidentalis*, *Tetranychus urticae*, *Liriomyza* sp., а особено е забележано присуството на памуковата совица *Helicoverpa armigera*. Овој стручен труд има големо апликативно значење.

19. Каров, И., Митрев, С., Спасов, Д., **Стојанова Билјана** (2002): Гламница на кромидот. Годишен зборник на ЈНУ Институт за јужни земјоделски култури, 2002. Vol. II: 155 – 162.

Испитувањата кои се презентирани во овој оригинален научен труд биле вршени во периодот 2001 – 2002 година во Лабораторијата за заштита на растенијата на Институтот за јужни земјоделски култури во Струмица, а се однесувале на гламницата на младиот кромидов расад во гевгелискиот регион чиј причинител е *Urocystis cepulae* Frost. Било проценето дека штетите кои ги причинувала гламницата на кромидот во леите изнесувале 50 %, а некаде и повеќе. Исто така била проверувана патогеноста во вегетативни (пластични) садови, при што се констатирало дека болеста се пренесува преку зарамена почва и зарамено семе. Трудот е од особено значење за науката и практиката.

Стручно-апликативна дејност

Кандидатката м-р Билјана Атанасова во текот на развојот на својата кариера учествува како соработник млад истражувач во неколку домашни и меѓународни проекти:

- Агроеколошка оценка на нови бугарски и македонски сорти памук (2008 – 2009), раководител доц. д-р Драгица Спасова;
- Болести на оризот (2001 – 2003), раководител проф. д-р Илија Каров;
- Проучување на фитоплазмите како причинители на заболувања кај земјоделските култури 2001 – 2003, раководител проф. д-р Саша Митрев;
- Создавање нови сорти памук 2000 – 2002, раководител проф. д-р Ристо Кукутанов.

Кандидатката м-р Билјана Атанасова учествува на научни собири со следните реферати:

- Спасов Д., Митрев С., Спасова Драгица, **Атанасова Билјана**: Појава на болести, штетници и плевели кај пиперката, сорта *куртовска капија*, од расадничко

- производство до берба. XXXIII традиционално советување за заштита на растенијата на Република Македонија. 15 – 18 XII. 2008, Охрид. (усно излагање).
- Спасов Д., **Атанасова Билјана** (2007): Штетни инсекти кај пиперката во струмичкиот регион. XXXII традиционално советување за заштита на растенијата на Република Македонија, ноември 2007, Охрид (усно излагање).
  - Спасов, Д., Илиевски, М., **Атанасова Билјана**, Ѓеорѓиевски, М. (2005): Влијанието на различните типови ѓубрива врз појавата на штетните инсекти кај индустриските домати., Конгрес за Конгрес за заштита на растенијата „Заштита на животната средина и безбедност на храна”, Здружение за заштита на растенијата на Република Македонија; 8. XI – 02. XII. 2005, Охрид. (усно излагање).
  - Спасов, Д., **Стојанова Билјана** (2004): Штетници кај доматиите како втора култура со посебен осврт на памуковата совица (*Helicoverpa armigera* Hb). XXIX традиционално советување за заштита на растенијата на Република Македонија, ноември 2004, Охрид (усно излагање).

Кандидатката м-р Билјана Атанасова учествува и на неколку студиски престои и усовршувања надвор од земјата.

Во периодот од 26.5 до 4.7.2003 година престојува во Интернационалниот земјоделски центар во Вагенинген (Холандија), каде успешно ги завршува курсевите за Технологија на интегрална заштита (IPM Technology) и Улога на пестицидите во интегралната заштита на растенијата (Role of the Pesticide in IPM).

Во периодот од 1.11.2003 до 1.3.2004 г., кандидатката престојува во Лабораторијата за нематологија на Универзитетот во Вагенинген, Холандија, каде работи на проектот „Mining the secretome of root-knot nematodes for cell wall modifying proteins“ под раководство на д-р Хирт Смант, при што што изработува и самостојна студија со наслов „Analysis of the cell wall degrading enzyme repertoire of the root-knot nematode *Meloidogyne chitwoodi*“ и јавно го одбранува. Во текот на работата во Лабораторијата за нематологија со лабораториска пракса за работа со термоциклер за PCR и апарат за гел електрофореза,

Во периодот од 6 до 10.11.2007 г. престојува во Институт за заштиту биља и животну средину во Земун, Република Србија, во Лабораторијата за заштита на растенијата, каде под менторство на д-р Иво Тошевски се обучува за детерминација на цикадите (Homoptera: Auchenorrhyncha), според морфолошките и таксономски карактеристики и стекнува знаење истото да го работи самостојно.

Кандидатката м-р Билјана Атанасова активно учествува и во работата на Фитосанитарната лабораторија при Земјоделскиот факултет, како и во изготвувањето на извештаи за биолошки испитувања на пестицидите.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на приложената документација од пријавената кандидатка за биографските податоци, наставо-образовната, научноистражувачката и апликативната дејност, Рецензентската комисија констатира дека кандидатката м-р Билјана Атанасова се своите, наставни, научни, стручни и професионални достигнувања се оспособила за наставно научен соработник.

Согласно со законските прописи, како и според Правилникот за единствените критериуми за избор во наставни, наставно-научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев” – Штип, Комисијата има чест и особено задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Земјоделски факултет при Универзитет „Гоце Делчев” - Штип, кандидатката **м-р Билјана Атанасова** да ја избере во звањето асистент во наставно-научната област *ентомологија*.

Рецензентска комисија

Доц. д-р Душан Спасов, претседател, с.р.

Проф. д-р Саша Митрев, член, с.р.

Проф. д-р Илија Каров, член, с.р.

Табела
за вреднување на активностите на кандидатката м-р Билјана Атанасова, според
Правилникот за единствените критериуми при избор во наставници и соработници
на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип

Вид на активност	Број	Поени	Вкупно
Наставно-образовна (НО)			
Интерна скрипта од предавања	5	4	20
Интерна скрипта од вежби	1	2	2
Вежби (неделен просечен фонд на часови во двата семестра во изборниот период)	14	0.2	2.8
Научноистражувачка			
Труд со оригинални научни резултати,	12	6	72
објавени во научно списание опфатено во (СЦИ/ЦА/останати)	5	3	15
Труд со оригинални научни резултати,	1	1	1
објавени во зборник на трудови на научен собир (СЦИ/ЦА/останати)	1	1	1
Учество на научен собир со реферат (постер/усно), концерт во земјава и во странство	4	1,5	6
Одбранета магистерска работа	1	4	4
Учесник во научен проект во земјава (максимум во три проекти)	3	2	6
Студиски престој во странство	1	8	8
Стручно-апликативна (СА)			
Учесник во научен проект во странство	1	8	8
ВКУПНО:			144,8